

HAJDÚ-BIHAR VÁRMEGYE ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZGYŰLÉSE

KÖZGYŰLÉSI ELŐTERJESZTÉS

9.

Előterjesztő: Pajna Zoltán, a Közgyűlés elnöke

Tárgy: A Vármegyei Esélyteremtő Paktum kiegészítésének elfogadása a TOP_Plusz-3.1.3-23-HB2-2025-00001 kódszámú „Humán fejlesztések Hajdú-Bihar Vármegyében” elnevezésű pályázat keretében

Készítette: Szőnyi Sándorné

– Határozati javaslat melléklete:
Vármegyei Esélyteremtő Paktum 1. számú módosítása

Mellékletek:

– Előterjesztés melléklete:
Hajdú-Bihar Vármegyei Felzárkózási Fórum jegyzőkönyve

Véleményező bizottság: Fejlesztési, Tervezési és Stratégiai Bizottság

Tisztelt Közgyűlés!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 27.§ (1) bekezdése szerint a vármegyei önkormányzat a törvényben meghatározottak szerint területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el. A területfejlesztésről szóló 2023. évi CII. törvény (Tftv.) 2.§-a értelmében a területfejlesztés célja - egyebek mellett – a területi kohézió erősítése, az ország valamennyi térségében a fenntartható fejlődés biztosítása, a főváros, a városok és a községek, illetve az országos átlagtól fejlettebb és az attól elmaradó térségek és települések közötti (az életkörülményekben, a gazdasági és társadalmi jellemzőkben, az infrastrukturális ellátottságban megnyilvánuló) jelentős különbségek mérséklése, a társadalmi és környezeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás elősegítése, a társadalom jólétének javítása. A Tftv. 3. § (1) bekezdése alapján a területfejlesztés feladatai közé tartozik az ország különböző adottságú térségeiben a társadalom és a gazdaság megújulását elősegítő, a térségi erőforrásokat hasznosító fejlesztéspolitika érvényesítése, az országos átlaghoz képest kevésbé fejlett térségek felzárkóztatásának és fejlődésének elősegítése.

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretén belül Hajdú-Bihar Vármegye Önkormányzata 2023.08.01. - 2029.05.02. között valósítja meg a „Humán fejlesztések Hajdú-Bihar Vármegyében” elnevezéssel TOP PLUSZ 3.1.3-23-HB2-2023-00001 kódszámú pályázatát, melynek célja a Vármegyei Esélyteremtő Paktum (VEP) és a Szolgáltatási Út Térkép (SZÚT) által feltárt vármegyei szolgáltatáshiányokra válaszoló intézkedések megvalósítását támogató tevékenységek megvalósítása. A Felhívás keretében a Vármegyei Esélyteremtő Paktumokhoz, illetve Szolgáltatási Út Térképekhez illeszkedő tevékenységek megvalósítása támogatható.

Ennek érdekében 2024. április 25-én megalakult a Vármegyei Felzárkózási Fórum, melynek keretében a Módszertani Útmutató alapján felülvizsgálatra és módosításra került Hajdú-Bihar Vármegye Szolgáltatási Út Térképe és a Vármegyei Esélyteremtő Paktum, mely dokumentumokat a közgyűlés 2024. decemberi ülésén a 104/2024. (XII. 13.) határozatával elfogadott.

A Felhívás 2.1.1. B) b) b3) ifjúságot célzó tevékenységeinek célcsoportja az ifjúság, melynek fogalmi meghatározása felhívás-módosítással került rögzítésre a felhívás 13.3. Fogalomjegyzék pontjában. Eszerint „Ifjúság: gyermekkorú személyek, ill. fiatal személyek.” „Fiatal személy: 14-24 éves személyek a betöltött éveik számát tekintve.” „Gyermekkorú személyek: 0-14 éves személyek a betöltött éveik számát tekintve.” A Felhívásban szereplő hátrányos helyzetű célcsoport definíció alapján, amennyiben a Vármegyei Esélyteremtő Paktumban megjelölésre került hátrányos helyzetű célcsoportként a gyermekkorú személyek és fiatal személyek köre is, lefedve ezzel a teljes ifjúságot, úgy azok beleérthetőek az indikátorba is.

A Humán fejlesztések Hajdú-Bihar Vármegyében elnevezésű projekt keretében – a felhívás módosítást követően - már ifjúságnak szóló tevékenységeket is tervezésre került:

2.1.1. B) b) b3) Ifjúságot célzó tevékenységek:

- Helyi hagyományokra épülő, de piacképes kézműves tudás gyakorlati elsajátítását elősegítő programok: hagyományos népi mesterségek megismerésére irányuló tevékenységek fiatalok számára.
- Fiatalok vállalkozói kompetenciáinak és egyéb, a foglalkoztatást elősegítő kompetenciáinak erősítése, fejlesztése.
- Tematikus ifjúsági táborok szervezése.
- Helyi fiatalok hasznos szabadidő eltöltését, információhoz jutását, társadalmi részvételét támogató tevékenységek, programok.

A projekt célcsoportjaira, indikátoraira és azok elszámolhatóságára vonatkozóan a 14-24 év közötti férfiak (kivéve a mélyszegénységben élő, roma vagy fogyatékkal élő) indikátorként történő elszámolása - az IH válasza alapján - abban az esetben valósulhat meg, **ha a „Vármegyei Esélyteremtő Paktumban megjelölésre került hátrányos helyzetű célcsoportként a gyermekkorú személyek és fiatal személyek köre is, lefedve ezzel a teljes ifjúságot, úgy azok beleérthetőek az indikátorba is.”**

A tervezett programok megvalósítását a Sárréti Oktatási és Kulturális Közösség, mint a projekt konzorciumi partnere végzi. Az ifjúsági programok tervezett indikátorszám: 9 050 fő.

A tematikák összeállítása úgy készült, hogy a programokba a 14-24 év közötti fiúk, férfiak is bevonásra kerültek. A fiatalok elérése és aktivitásra ösztönzésre nehéz feladat, állandó „információzaj” veszi körül őket. A folyamatos külső inger miatt nehéz a figyelmüket felkelteni és megtartani. A projektben tervezett kreatív programok közösségi, élményszerű részvételt feltételeznek, melyek nagyban hozzájárulnak képességeik, készségeik, valamint komplex személyiségük fejlesztéséhez. Nem lenne célszerű, sőt negatív hatással bírna, ha a programokból a fiatal 14-24 év közötti fiúkat, férfiakat kizárnánk.

Önkormányzatunk 2026. március 18-án Közösségi programok és szemléletformálás Munkacsoport ülést szervezett a munkacsoport állandó tagjai és a témában érintett civil szervezetek, intézmények (pl. Tankerületi Központok; Hajdú-Bihar Vármegyei Diák Önkormányzatok Szövetsége) azzal a céllal, hogy vizsgálják felül a SZÚT-ban és VEP-ben az ifjúsághoz kapcsolódó elemzéseket, megállapításokat.

A Munkacsoport megállapította, hogy **a SZÚT és VEP módszertani útmutatója szerint az ifjúság nem került megjelölésre, mint hátrányos helyzetű csoport.**

Ehhez a célcsoporthoz a Közösségi programok keretében a szolgáltatási hiányok, akadályozó tényezők, valamint az ezek megoldása, elhárítása érdekében tervezett beavatkozások, fejlesztések kerültek bemutatásra:

- az ifjúságot célzó tevékenységek terén feltárt szolgáltatási hiányok, akadályozó tényezők a lakosságra és a hátrányos helyzetű csoportokra vonatkozóan;
- az ifjúságot célzó tevékenységek terén a lakosság hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások, lehetséges megoldások;
- az ifjúságot célzó tevékenységek terén a hátrányos helyzetűek hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások, lehetséges megoldások.

„A közösségi programok hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a hátrányos helyzetűek körében” (VEP 215-218. oldal, 2. sz. táblázat) és a Hajdú-Bihar vármegye integrált területi programjában nevesített fvs-re: Debrecenre vonatkozóan feltárt problémák és az ezek megoldására tervezett beavatkozások – hátrányos helyzetűek körében, közösségi programok tekintetében” (VEP 258-264. oldal, 2. sz. táblázat) nem tartalmazott, az ifjúságra, mint hátrányos helyzetű csoportra vonatkozó megállapításokat.

A Munkacsoport a SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányokat, a szolgáltatási hiányok okait és a megoldási javaslatokat tevékenységenként megvitatta.

A Munkacsoport javaslatai alapján az ifjúság, mint hátrányos helyzetű csoportra vonatkozó megállapítások és megoldási javaslatok a VEP-ben (VEP 215-218. és 258-264. oldal) kiegészítésre kerültek. A Munkacsoport által kezdeményezett és módosított VEP tartalmát a Felzárkózási Fórum 2026. április 23-ai ülésén egyhangúlag elfogadta. (A határozat mellékletét képező Vármegyei Esélyteremtő Paktum szövegében a fentieknek megfelelő módosítások kék színnel kerültek megjelölésre.)

Kérem a közgyűlést, hogy a határozati javaslat elfogadásával támogassa a Vármegyei Esélyteremtő Paktumban az ifjúság, mint hátrányos helyzetű csoportra vonatkozó kiegészítést.

HATÁROZATI JAVASLAT

Hajdú-Bihar Vármegye Önkormányzata Közgyűlése a területfejlesztésről szóló 2023. évi CII. törvény 2.-4. §-ai és 10. § (3) bekezdés f) pontja alapján, figyelemmel a 75/2023. (XII. 15.) határozatra, a 16/2024. (IV. 29.) határozatra és a 104/2024. (XII. 13.) határozatra

1./ elfogadja a Hajdú-Bihar Vármegyei Esélyteremtő Paktum 1. számú módosított változatát a melléklet szerint.

2./ A közgyűlés felkéri elnökét, hogy az 1./ pont szerinti módosításnak a TOP PLUSZ 3.1.3-23-HB2-2023-00001 azonosítószámú, „Humán fejlesztések Hajdú-Bihar Vármegyében” című projekt Közreműködő Szervezete felé történő bejelentéséről gondoskodjon.

3./ Az 1./ pontban foglaltakra tekintettel, felkéri a közgyűlés elnökét, hogy a Vármegyei Esélyteremtő Paktum módosított munkarészeihez illeszkedő projektelemek megkezdéséről gondoskodjon.

Végrehajtásért felelős: Pajna Zoltán, a vármegyei közgyűlés elnöke
Határidő: azonnal

A határozati javaslat elfogadása egyszerű többséget igényel.

Debrecen, 2026. május 22.

Pajna Zoltán
elnök

Az előterjesztés a törvényességi követelményeknek megfelel:

Dr. Dobi Csaba
jegyző